

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2025)0152

Ianspråktagande av Europeiska unionens solidaritetsfond för att ge stöd till Österrike, Polen, Tjeckien, Slovakien och Moldavien med anledning av översvämningar som ägde rum i september 2024 och till Bosnien och Hercegovina med anledning av översvämningar som ägde rum i oktober 2024

Europaparlamentets resolution av den 9 juli 2025 om förslaget till Europaparlamentets och rådets beslut om ianspråktagande av Europeiska unionens solidaritetsfond för att ge stöd till Österrike, Polen, Tjeckien, Slovakien och Moldavien med anledning av översvämningar som ägde rum i september 2024 och till Bosnien och Hercegovina med anledning av översvämningar som ägde rum i oktober 2024 (COM(2025)0250 - C10-0102/2025 - 2025/0138(BUD))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet (COM(2025)0250 - C10-0102/2025),
- med beaktande av rådets förordning (EG) nr 2012/2002 av den 11 november 2002 om inrättande av Europeiska unionens solidaritetsfond¹,
- med beaktande av rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen för 2021-2027², särskilt artikel 9,
- med beaktande av det interinstitutionella avtalet av den 16 december 2020 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för

¹ EGT L 311, 14.11.2002, s. 3, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj>.

² EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>.

införandet av nya egna medel³, särskilt punkt 10,

- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1058 av den 24 juni 2021 om Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden⁴,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+)⁵,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som ska upprättas av medlemsstaterna inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu), och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013⁶,
- med beaktande av sin resolution av den 27 februari 2024 om utkastet till rådets förordning om ändring av förordning (EU, Euratom) 2020/2093 om den fleråriga budgetramen för 2021–2027⁷,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor och utskottet för regional utveckling (A10-0031/2024) inom ramen för lagstiftningsförfarandet för att anta Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/3236 av den 19 december 2024 om ändring av förordningarna (EU) 2021/1057 och (EU) 2021/1058 vad gäller regionalt krisstöd för återuppbyggnad (Restore)⁸, särskilt den bifogade budgetbedömningen från budgetutskottet,
- med beaktande av Europeiska miljöbyråns rapport nr 1/2024 om den europeiska klimatriskbedömningen (Eucra)⁹,
- med beaktande av betänkandet från budgetutskottet (A10-0114/2025), och av följande skäl:

³ EUT L 433 I, 22.12.2020, s. 28, ELI:
http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

⁴ EUT L 231, 30.6.2021, s. 60, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>.

⁵ EUT L 231, 30.6.2021, s. 21, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj>.

⁶ EUT L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>.

⁷ Antagna texter, P9_TA(2024)0082.

⁸ EUT L, 2024/3236, 23.12.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3236/oj>.

⁹ <https://www.eea.europa.eu/publications/european-climate-risk-assessment>.

- A. I september 2024 föll exceptionellt stora mängder nederbörd i Österrike, vilket orsakade allvarliga översvämningar och ledde till direkta skador som de österrikiska myndigheterna uppskattade till totalt 1 711,6 miljoner EUR.
- B. I september 2024 drabbades sydvästra Polen av kraftiga regn, vilket ledde till översvämningar i flera floder och direkta skador som de polska myndigheterna uppskattade till totalt 3,04 miljarder EUR.
- C. I september 2024 drabbades hela Tjeckien av mycket kraftiga vindar och kraftigt regn, vilket ledde till översvämningar och direkta skador som de tjeckiska myndigheterna uppskattade till totalt 2,82 miljarder EUR.
- D. Den 15 september 2024 drabbades Slovakien av omfattande översvämningar, särskilt i Bratislava och de omgivande regionerna, vilket ledde till att vattenståndet i Donau och Morava steg markant och till direkta skador som de slovakiska myndigheterna uppskattade till totalt 84,3 miljoner EUR.
- E. I september 2024 drabbades flera distrikt i Moldavien av häftiga skyfall, vilket ledde till översvämningar och direkta skador som de moldaviska myndigheterna uppskattade till totalt 7,8 miljoner EUR.
- F. I oktober 2024 drabbades Bosnien och Hercegovina av kraftigt regn som orsakade katastrofala plötsliga översvämningar, jordskred och översvämningar i flera delar av landet, vilket ledde till direkta skador som myndigheterna uppskattade till totalt 841,85 miljoner EUR.
- G. Ovannämnda händelser som orsakats av allvarliga naturkatastrofer är ett resultat av de globala klimatförändringarna. I rapporten om klimatsituationen i Europa 2024 bekräftas att 2024 var det varmaste år som någonsin registrerats i Europa och att nivåerna i 30 % av kontinentens flodnät överskred tröskelvärdet för "höga flöden" samtidigt som 12 % överskred tröskelvärdet för "allvarlig översvämning", vilket ledde till de mest utbredda översvämningarna sedan 2013.
 - 1. Europaparlamentet uttrycker sin djupaste solidaritet med alla offer, deras familjer och alla personer som drabbats av de destruktiva översvämningarna i Österrike, Polen, Tjeckien, Slovakien, Moldavien och Bosnien och Hercegovina samt med de nationella, regionala och lokala myndigheter som deltar i hjälpinsatserna.
 - 2. Europaparlamentet välkomnar beslutet som en konkret och synlig form av unionens solidaritet med medborgarna och regionerna i de drabbade områdena, även med dem i partnerländerna.
 - 3. Europaparlamentet upprepar vikten av att informera allmänheten om de konkreta fördelar som Europeiska unionens solidaritetsfond (*solidaritetsfonden*) medfört, för att på så sätt ytterligare öka

medborgarnas kännedom om unionens instrument och program i de medlemsstater och länder som deltar i anslutningsförhandlingarna med unionen.

4. Europaparlamentet framhåller det ökande antalet allvarliga, destruktiva och dödliga naturkatastrofer i Europa och uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att investera i åtgärder för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna för att undvika mänskliga och ekonomiska förluster. Parlamentet understryker att under 2024 drabbade stormar och översvämningar uppskattningsvis 413 000 människor, vilket ledde till att minst 335 människor miste livet, och att skadorna till följd av stormar och översvämningar i hela Europa under det året beräknas ha kostat minst 18 miljarder EUR¹⁰. Parlamentet anser att budgeten för solidaritetsfonden eller dess motsvarighet bör utökas betydligt med tanke på kommissionens kommande förslag om den nya fleråriga budgetramen och efterföljande interinstitutionella förhandlingar, samt att solidaritetsfonden eller dess motsvarighet måste ge stöd till medborgarna i proportion till omfattningen av dessa katastrofer. Parlamentet noterar att en betydande ökning av solidaritetsfonden skulle göra det möjligt för medlemsstaterna att reagera effektivare och snabbare vid katastrofer, utan att utnyttja andra instrument, särskilt sammanhållningsfonderna, vars främsta syfte inte är katastrofinsatser. Parlamentet uppmanar också eftertryckligen kommissionen att undersöka alla eventuella sätt att snabbare utnyttja solidaritetsfonden, särskilt genom att ändra de nuvarande reglerna och bevilja högre förskottsbetalningar till ansökarländerna.
5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utveckla särskilda krishanteringsinstrument för perioden efter 2027, eftersom naturkatastrofer, hälsokriser, geopolitisk instabilitet och ekonomiska chocker blir allt vanligare och allvarligare, vilket kräver smidigare och mer skraddarsydda finansiella mekanismer på unionsnivå. Parlamentet understryker behovet av ökad samordning med nationella civilskyddssystem och mekanismer för tidig varning för att säkerställa en mer integrerad och datadriven unionsomfattande katastrofinsats. Parlamentet betonar vikten av särskilt stöd till gränsöverskridande och regionalt samarbete när det gäller insatser för beredskap, begränsning och återhämtning, särskilt i utsatta områden eller högriskområden.
6. Europaparlamentet betonar att solidaritetsfonden endast är ett avhjälpande instrument och att unionen också bör fortsätta med anpassningen till och begränsningen av klimatförändringarna genom att stödja europeisk och nationell politik för att förebygga naturkatastrofer. Parlamentet understryker att man i Europeiska

¹⁰ Copernicus klimatförändringstjänst (C3S) och Meteorologiska världsorganisationen (WMO), 2025: European State of the Climate 2024, climate.copernicus.eu/ESOTC/2024, doi.org/10.24381/14j9-s541.

miljöbyråns rapport nr 1/2024 om den europeiska klimatriskbedömningen varnade för att unionen inte är redo för riskerna med ett förändrat klimat även om världen lyckas hålla den globala temperaturökningen på 1,5 grader Celcius, i enlighet med Parisavtalet, och betonar att det krävs åtgärder för att undvika att de klimatrisker som identifierats når kritiska nivåer. Parlamentet påminner om behovet av effektiva synergier med annan unionspolitik och andra unionsprogram och understryker att medlemsstaterna på bästa sätt bör utnyttja finansieringsmöjligheterna, särskilt från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+ och programmen för landsbygdsutveckling. Parlamentet uppmanar kommissionen att med vederbörlig skyndsamhet bedöma eventuella motiverade begäranden från medlemsstaterna om att omfördela medel inom de nationella planerna för återhämtning och resiliens till bistånd vid naturkatastrofer, i enlighet med reglerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241¹¹. Parlamentet betonar också behovet av förebyggande åtgärder, inte bara för att mildra framtida skador utan även för att förhindra att riskförhållandena förvärras till följd av katastrofer, såsom översvämningar, skogsbränder, jordskred eller uttorkning av sjöar och floder. Parlamentet betonar att all återuppbyggnad som finansieras av solidaritetsfonden måste vara klimatresilient. Parlamentet understryker vikten av tillräcklig flexibilitet mellan de olika programmen. Parlamentet understryker att stöd som tillhandahålls inom ramen för solidaritetsfonden inte får ske på bekostnad av EU-finansiering som medlemsstaterna erhåller inom ramen för annan unionspolitik eller andra unionsprogram. Parlamentet påminner om att medlemsstaterna kan bevilja statligt stöd, i enlighet med tillämpliga unionsregler, särskilt till jordbruksföretag som har lidit skada till följd av naturkatastrofer.

7. Europaparlamentet påminner om att förordningen om regionalt krisstöd för återuppbyggnad och de särskilda åtgärderna inom ramen för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) som infördes genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/3242¹² ger ytterligare stöd till medlemsstater som drabbats av naturkatastrofer genom ytterligare flexibilitet i användningen av medlen. Parlamentet betonar att medlemsstaterna bör utnyttja de nya möjligheterna. Parlamentet understryker också att förordningen om regionalt krisstöd för återuppbyggnad gav vissa

¹¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/3242 av den 19 december 2024 om ändring av förordning (EU) 2020/2220 vad gäller särskilda åtgärder inom ramen för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling för att ytterligare bistå medlemsstater som drabbats av naturkatastrofer (EUT L, 2024/3242, 23.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3242/oj>).

medlemsstater begränsad flexibilitet eftersom genomförandet av den nuvarande fleråriga budgetramen är mycket långt framskridet.

8. Europaparlamentet påminner om vikten av snabba och solida skadebedömningar som tar vederbörlig hänsyn till de ekonomiska återverkningarna och efterlyser ökade operativa insatser för att minska den genomsnittliga tiden för frigörande av förskottsbetalningar för att erbjuda stöd i rätt tid till regioner som drabbats av naturkatastrofer och extrema väderhändelser, samtidigt som man säkerställer att unionens budget skyddas. Parlamentet betonar att medlemsstaterna i samband med katastrofinsatser och återhämtningsåtgärder bör prioritera den drabbade befolkningens behov, med särskild uppmärksamhet på utsatta grupper.
9. Europaparlamentet betonar det akuta behovet av att frigöra omedelbart ekonomiskt stöd genom solidaritetsfonden så att stödet kan nå de drabbade regionerna i god tid.
10. Europaparlamentet godkänner det bifogade beslutet.
11. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att tillsammans med rådets ordförande underteckna beslutet och se till att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.
12. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution med bilaga till rådet och kommissionen.

BILAGA

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

**om ianspråktagande av Europeiska unionens solidaritetsfond för
att ge bistånd till Österrike, Polen, Tjeckien, Slovakien och
Moldavien med anledning av översvämningar som ägde rum i
september 2024 samt Bosnien och Hercegovina med anledning av
översvämningar som ägde rum i oktober 2024**

(Texten till denna bilaga återges inte här eftersom den motsvaras av den slutliga rättsakten, beslut (EU) 2025/1525.)